		12. Treneska-Deskoska Renata, Konstitucionalizmot i ~ovekovite prava, Skopje, 2006 13. THOMPSON, Kenneth W. and Rett R. Ludwikowski "Constitutionalism and Human Rights: America, Poland, and France - A Bicentennial Colloquium of the Miller Center", London: University Press of America, 1991 14. G. Harutynyan and A. Mav~i}, "The constitutional review and its development in the modern world (a comparative constitutional analysis)", Yerevan-Ljubljana, 1999. 15. Mihaljo Stojanovi} "Sudska kontrola ustavnosti", Beograd, 1960. 16. Eivind Smith (ed.), "Constitutional Justice Under Old Constitutions", Kluwer Law International, 1995. 17. Dimitrije Kuli}, "Ustavno sudstvo u svetu", Ni{, 1969. 18. Ga{o Mijanovi}, "Kontrola ustavnosti zakona", doktorska disertacija, Sarajevo, 1965. 19. Qiqana Slavni}, "Od dr`ave koja odumire ka pravnoj dr`avi", Beograd, 1994. 20. Весела Муоска-Чинго „ Уставно судство", Скопје, 2002

1.	**Наслов на наставниот предмет**	**КОНСТИТУЦИОНАЛИЗАМ И ЧОВЕКОВИ ПРАВА**			
2.	**Код**	50814			
3.	**Студиска програма**	Втор циклус студии –насока Уставно право			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Правен факулет „Јустинијан Први" – Скопје Институт за правно-политички науки Катедра по уставно право и политички систем			
5.	**Степен (прв, втор, трет)**	Втор			
6.	**Академска година/семестар**	4/7 (Седми семестар)	7.	**Број на ЕКТС кредити**	8 (осум)
8.	**Наставник**	Проф.д-р Рената Дескоска Доц.д-р Јелена Трајковска-Христовска			

9.	**Предуслови за запишување на предметот**	/
10.	**Цели на предметната програма (компетенции):**	
	Целта на овој предмет е да ги запознае студентите со суштинските прашања поврзани со конституционализмот и да им понуди продлабочени знаења за одредени апспекти на човековите права и механизмите за нивна заштита. Овој предмет ќе им овозможи на студентите: ▪ Да го разберат значењето на конституционализмот во современиот свет ▪ да го согледаат влијанието на различните филозофски концепции за човековите права врз уставните одредби; ▪ да ја препознаат улогата на инструментите за заштита на човековите права; ▪ да ја сознаат улогата на Судот за човекови права во Стразбур во заштитата на човековите права; ▪ да ги осознаат современите предизвици во регулирањето и спроведувањето на одредбите за човековите права; ▪ да стимулира аналитичко и критичко размислување на студентите за прашања поврзани со човековите права ▪ да ја согледаат потребата, но и обемот на ограничување на човековите права во современиот свет соочен со тероризам ▪ да ги поттикне на критичка анализа за состојбата со човековите права во Република Македонија.	
11.	**Содржина на предметната програма:**	
	Предметот Конституционализам и човекови права е задолжителен предмет од четврта година (осми семестар) во Уставно правната група на правните студии на Правниот факултет. Предметот се предава во 12 недели, по 5 часа неделно и носи 8 кредити според ЕКТС. Предметот Конституционализам и човекови права ги изучува поимот и елементите на конституционализмот, односот на конституционализмот и демократијата, односот на конституционализмот и уставите, како и историските зачетоци на идејата на конституционализмот. Сфаќајќи го конституционализмот како идеја, идеологија и практика на ограничена и контролирана власт, во рамките на овој предмет се изучуваат принципите на внатрешно ограничување на власта, како и надворешното ограничување	

	од страна на човековите права. При тоа акцентот се става на човековте права кои се разгледуваат од аспект на нивно поимно одредување, теоретските сфаќања за човековите права, нивната класификација, нивното уставно регулирање, гаранциите на човековите права и можностите за нивно ограничување. Во рамките на овој предмет со користење на цасе студѕ се анализира остварувањето на конституционализмот во Република Македонија.			
12.	Методи на учење:	Часовите вклучуваат предавања, семинари и практична работа. За време на часовите се очекува активно учество на студентите во анализа на случаи, како и во дебатата по определени академски ставови и судски одлуки. Во рамките на предметот студентите ќе имаат можност да слушнат предавања на активисти за заштита на човековите права, судии на Уставниот суд на Република Македонија, судии од Врховниот суд на Република Македонија, судии од Судот за човекови права во Стразбур, народниот правобранител и др. Студентите ќе бидат упатени на практична работа по нивен избор во Уставниот суд, кај народниот паравобранител, во некоја невладина организација и сл.		
13.	Вкупен расположлив фонд на време	200		
14.	Распределба на расположливото време	5 + 0 + 1,7 + 0 + 6,7		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	75

		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	25
		16.2	Самостојни задачи	0
		16.3	Домашно учење	100

17.	**Начин на оценување**		
	17.1	**Тестови/завршен испит**	70 поени
	17.2	**Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)**	20 поени
	17.3	**Активност и учество**	10 поени

18.	**Критериуми за оценување (бодови / оценка)**	до 51 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	**Услов за потпис и полагање на завршен испит**	Присуство на над 50 % од предавањата	
20.	**Јазик на кој се изведува наставата**	Македонски јазик	
21.	**Метод на следење на квалитетот на наставата**	Евалуација и самоевалуација	

22. Литература

22.1 Задолжителна литература

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Рената Тренеска Дескоска	Консгтитуционализмот и човековите права		Скопје, 2006

22.2 Дополнителна литература

1. U. Preuss, "The Political Meaning of Constitutionalism", in: R. Bellamy (ed.), *Democracy and Sovereignty: American and European Perspectives* (Aldershot: Avebury, 1996)

1. D. Kommers and W. Thompson, "Fundamentals in the Liberal Constitutional

		Tradition", in: J. J. Hesse and N. Johnson (eds.), *Constitutional Policy and Change in Europe* (Oxford: Oxford University Press, 1995) 2. D. Kommers and W. Thompson, "Fundamentals in the Liberal Constitutional Tradition", in: J. J. Hesse and N. Johnson (eds.), *Constitutional Policy and Change in Europe* (Oxford: Oxford University Press, 1995) 3. T. Grey, "Constitutionalism: an Analytic Framework", in: J. Peenock and J. Chapman (eds.), *Constitutionalism,* Nomos XX (New York: New York University Press, 1979) 4. G. Sartori, "Constitutionalism: A Preliminary discussion", *The American Political Science Review,* Vol. 56, No. 4, 1962 5. A. Sajo, *Limiting Government. An Introduction to Constitutionalism,* Chapter I (Budapest: CEU Press, 1999) 6. K. Friedrich, *Constitutional Government and Democracy* (Waltham: Blaisdel, 1968) 7. C. Fabre, "Constitutionalizing Social Rights", *The Journal of Political Philosophy,* Vol. 6, No. 3, 1998 8. M. Vile, *Constitutionalism and the Separation of Powers,* Chapters I, II, XII, XIII (Indianopolis: Liberty Fund, 1998/1967) 9. J. Habermas, "Constitutional Democracy, A Paradoxical Union of Contradictory Principles?", *Political Theory,* Vol. 29, No. 6, 2001

1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Споредбено уставно право**			
2.	**Код**	50814			
3.	**Студиска програма**	Правни студии – Уставно право (мастер)			
4.	**Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)**	Правен факулет „Јустинијан Први" – Скопје Институт за правно-политички науки Катедра по уставно право и политички систем			
5.	**Степен (прв, втор, трет)**	Втор			
6.	**Академска година/семестар**	4/8 (осми	7.	**Број на ЕКТС кредити**	8 (осум)